

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417206857
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4417206857.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, N., zastúpeného: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Podzámska 32, Nové Zámky, IČO: 36 813 401, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenému: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o. Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere sú bez úrokov a bez poplatkov a o zaplatenie 2 203,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu v časti I., III. a IV. výroku a o odvolaní žalovaného v časti II. a IV. výroku proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. októbra 2017 pod č.k. 6Csp/38/2017-116 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27. apríla 2020 pod č.k. 6Csp/38/2017-293 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti I. výroku p o t v r d z u j e .

V ostatnej časti napadnutý rozsudok z r u š u j e a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi žalobcom a spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. Bratislava zo dňa 21.10.2011 je bezúročná a bez poplatkov. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 272,13 eura, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 878,33 eura od 01.04.2017 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 393,80 eura od 25.07.2017 do zaplatenia do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 34, § 39, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, § 107 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 489, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 písm. a), b) a k), § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP).

1.2 Po oboznámení sa so žalobou, s vyjadreniami žalovaného a s dokladmi založenými v spise zistil, že žaloba v časti o určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi

žalobcom a CETELEM SLOVENSKO a.s. Bratislava zo dňa 21.10.2011 je bezúročná a bez poplatkov nie je dôvodná. Žalobca na takomto určení nemal naliehavý právny záujem podľa § 137 písmeno c) CSP. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplývala možnosť domáhať sa, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov. Z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplývala len možnosť domáhať sa určenia, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov za podmienok uvedených v danom ustanovení zákona. Spotrebiteľská zmluva je len právnym základom, na základe ktorého vzniká záväzok veriteľa, poskytnúť spotrebiteľovi úver za podmienok dohodnutých v zmluve. Z uvedeného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplývalo, že sa možno domáhať len určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca sa teda mohol s poukazom na ustanovenie § 137 CSP domáhať len neplatnosti uvedenej spotrebiteľskej zmluvy, resp. jej časti. Z uvedených dôvodov preto žalobu zamietol.

1.3 Žalobcom uplatnený nárok v sume 2 597,72 eura považoval za čiastočne dôvodný. Mal za preukázané, že medzi stranami došlo k uzavretiu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb. Na základe týchto zmlúv bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 3 000 eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v mesačných splátkach po 66,20 eura po dobu 72 mesiacov. Termín konečnej splatnosti úveru bol uvedený tak, že konkrétny dátum poslednej mesačnej splátky úveru bude spotrebiteľovi oznámený písomne po poskytnutí úveru. V uvedenej zmluve o spotrebiteľskom úvere bol dohodnutý poplatok za poistenie 3,33 %. Bola uvedená celková čiastka k zaplateniu úveru 4 613,04 eura. Žalobca v žalobe namietal, že táto suma nezodpovedala celkovej sume úveru, ktorá predstavovala sumu 4 766,40 eura (72 splátok x 66,20 eur). Namietal, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) len vo výške 16,52 %, pričom skutočná RPMN mala predstavovať 18,01 %. Z uvedeného dôvodu mal byť úver podľa § 11 ods. 1 písmeno d) zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poukázal na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písmeno p) a u) spomínaného zákona. Neobsahovala informáciu o úrokovej sadzbe, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na tieto námietky neprihliadal, keďže pri rozhodovaní vychádzal zo znenia zákona účinného v čase uzavretia uvedenej spotrebiteľskej zmluvy, t.j. z ustanovenia § 11 ods. 1 písmeno a) a b) a z ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Tvrdenia žalobcu v tejto časti považoval za neopodstatnené. Žalobca zaplatil žalovanému na uvedený spotrebiteľský úver, t.j. na úhradu úveru celkom sumu 3 000 eur, sumu 1 696,80 eura. Uvedenú sumu žiadal ako bezdôvodné obohatenie vrátiť z dôvodu, že uvedený úver je bezúročný a bez poplatkov. Dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere neobsahovali náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písmeno k) zákona. Neobsahovali výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokovaných poplatkov. Z uvedených zmlúv nebolo zrejmé, z čoho pozostáva splátka úveru, t.j. aká časť splátky úveru sa spláca na istinu, na úroky, na poplatky. Pre uvedené dôvody mal podľa § 11 ods. 1 písmeno a) zákona o spotrebiteľských úveroch za to, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov. V uvedených zmluvách bol ohľadne výšky a druhu poplatkov len odkaz na sadzobník poplatkov (časť 1 bod 1.2. a 1.5. a časť 2 bod 1.1.). Ďalej uviedol, že žalobca sa domáhal bezdôvodného obohatenia, preto prihliadol na vznesenú námietku premlčania. Z celkových platieb na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v sume 4 696,80 eura žalobca zaplatil žalovanému za obdobie od 15.04.2014 do 15.06.2017 ako bezdôvodné obohatenie s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka sumu 1 696,80 eura ako úroky a poplatky. Na zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere zaplatil žalovanému ako bezdôvodné obohatenie s poukazom na ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka 900,92 eura ako úroky a poplatky za obdobie od 03.04.2014 do 15.05.2017.

1.4. S poukazom na ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že nároky žalobcu za platby zaplatené tri roky pred podaním žaloby, t.j. pred dátumom 30.03.2014 v rozsahu 997,76 eura sú premlčané. Na každú z platieb bezdôvodného obohatenia sa počítala samostatne trojročná premlčacia lehota. Išlo o platby obsiahnuté v splátkach č. 1 až 28 (čl. 90) v celkovej sume 997,76 eura (úroky 938,12 eura + poplatky za poistenie 59,64 eura). Preto žalobcovi v časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere priznal bezdôvodné obohatenie v sume 699,04 eura. Žalobca požadoval 1 696,80 eura (1 696,80 eura - 997,76 eura = 699,04 eura).

1.5. V časti zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným dospel k rovnakému právnemu názoru, že platby zaplatené tri roky pred podaním

žaloby, t.j. pred dátumom 30.03.2014 v rozsahu 327,83 eur sú premlčané. Išlo o platby obsiahnuté v splátkach uskutočnených od 03.04.2014 do 15.05.2017 v celkovej sume 327,83 eura (úroky 286,55 eur + poplatky za poistenie 41,28 eura). Z uvedeného dôvodu priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 573,09 eura, pretože žalobca požadoval 900,92 eura (900,92 eura - 327,83 eura = 573,09 eura).

1.6. Okrem istiny priznal žalobcovi príslušenstvo pohľadávky v podobe úrokov z omeškania. O výške úrokov z omeškania rozhodol podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výška úrokov z omeškania bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu vzniku bezdôvodného obohatenia predstavovala v období rokov 2014 až 2016 výšku 0,15 %, 0,05 % a 0 %. Vzhľadom na požiadavku žalobcu, ktorou požadoval úroky z omeškania len vo výške 5 % ročne a len od 01.04.2017, resp. od 25.07.2017, mu priznal úroky z omeškania len v požadovanej výške 5 % ročne.

1.7. O trovách rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 257 CSP. Žalobca i žalovaný boli ohľadne zaplatenia bezdôvodného obohatenia približne v rovnakom pomere úspešní (úspešnosť žalobcu v rozsahu 1 272,13 eura, úspešnosť žalovaného bola v rozsahu 931,79 eura). Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalovaný tým, že v uvedenej zmluve o úvere neuviedol všetky zákonné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zapríčinil vznik sporu. Preto mu s poukazom na ustanovenie § 257 CSP nepriznal právo na náhradu trov konania, hoci bol v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb úspešný, pretože došlo k porušeniu práv žalobcu ako spotrebiteľa.

2. Žalovaný podal proti rozsudku v časti II. výroku o bezdôvodnom obohatení a IV. výroku o náhrade trov konania v zákonnej lehote odvolanie podaniami zo dňa 25.10.2017 a 26.10.2017. Mal za to, že rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky zákonné náležitosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch bolo potrebné vykladať v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady č. 87/102/EHS. Namietal rozhodnutie v časti nároku na úroky z omeškania a určenie ich výšky. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.11.2015 pod sp.zn. II. ÚS 751/2015, v zmysle ktorého, pokiaľ nebol žalovaný písomne vyzvaný na vrátenie bezdôvodného obohatenia, do omeškania sa s jeho vrátením nedostal. Nebol vyzvaný na vydanie údajného bezdôvodného obohatenia, preto sa nemohol dostať do omeškania. Vo vzťahu k náhrade trov konania poukázal na to, že súd ju nesprávne posúdil len podľa úspechu v II. výroku rozsudku o bezdôvodnom obohatení a nie podľa celého sporu. Výroky I. a III. rozsudku boli zamietavé a bol v II. výroku čiastočne úspešný. Súd mal zohľadniť tieto skutočnosti a priznať mu náhradu trov konania. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho I., III. a IV. výroku odvolaním podaným v zákonnej lehote. Dôvodil odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Nesúhlasil s dôvodom zamietnutia žaloby v časti určenia, že predmetné zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov. Naliehavosť právneho záujmu bola charakterizovaná tým, že žalovaný popieral (ne)existenciu práva žalobcu, čo vyvolávalo stav objektívnej právnej neistoty. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.06.2017 pod č.k. 25Co/394/2016-110. Vo vzťahu k premlčaniu uplatňovaného nároku v časti 1 325,59 eura uviedol, že premlčacia doba mu začala plynúť v deň, keď mu bola doručená odpoveď na žiadosť č. 48082/2016/21 vyhotovená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 15.11.2016. Až na základe tejto písomnosti mal subjektívne za to, že žalovaným poskytnutý úver mal také vady, pre ktoré bolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Medzi vyhotovením odpovede a podaním žaloby dňa 29.03.2017 neuplynuli dva roky. K objektívnej premlčacej dobe uviedol, že mala byť posúdená ako 10 ročná, pretože konanie žalovaného bolo konaním úmyselným. Použil nekalú obchodnú praktiku a neprijateľné podmienky, jednalo sa o konanie úmyselné, len ťažko predstaviteľné v rovine nedbanlivostnej. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.16Co/1392/2014. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej

inštancie v napadnutej časti tak, že určí, že predmetné zmluvy sú bezúročné a bezplatné, uloží žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 325,59 eura s úrokom z omeškania od 01.04.2017 do zaplatenia a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca sa písomným podaním vyjadril k odvolaniu (k oboch podaniam) žalovaného. S jeho tvrdeniami sa nestotožnil. Smernicu, na ktorú sa odvolával žalovaný, nepovažoval za priamo záväznú, zákon o spotrebiteľských úveroch nebol v rozpore s touto smernicou. Vo vzťahu k náhrade trov konania uviedol, že žalovaný zapríčinil vznik sporu a odvolal sa na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti. V časti odvolania žalovaného v súvislosti s priznanými úrokmi z omeškania považoval tvrdenia žalovaného za nesprávne, pretože za kvalifikovanú výzvu k splneniu povinnosti žalovaného sa považuje žaloba. Doba splatnosti záväzku vyplývajúca z bezdôvodného obohatenia nebola ustanovená právnym predpisom a pokiaľ nebolo ani dohodnuté, omeškanie sa spravovalo § 563 Občianskeho zákonníka. V zmysle toho bol dlžník povinný splniť dlh prvý deň po tom, kedy bol o plnenie veriteľom požiadany.

5. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný. Uviedol, že žalobca nesprávne posúdil a vložil odôvodnenie rozsudku v časti viažucej sa k I. výroku rozsudku. Žalobca mal možnosť domáhať sa určenia, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a nie domáhať sa určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že uznesenie Krajského súdu č.k. 25Co/394/2016-110 sa týkalo obdobnej právnej veci. Žalobca nepodal počas konania pred súdom prvej inštancie návrh na pripustenie zmeny žaloby. Aj z tohto dôvodu sa dané uznesenie nemohlo považovať za obdobnú právnu vec. K premlčaniu uviedol, že objektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia netvoril jeden celok. Premlčacia doba plynula samostatne pre každé čiastkové plnenie a počítalo sa od pripísania jednotlivých platieb na účet žalovaného. Argumentáciu žalobcu považoval za nedostatočnú a nesprávnu. Nebolo možné aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu. Úmysel nebolo možné v prípade nadobudnutia bezdôvodného obohatenia prezumovať. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v častiach napadnutých odvolaním žalovaného zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

6. Žalovaný sa písomne vyjadril k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu. Mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky zákonné náležitosti. Argumentáciu žalobcu uvedenú vo vyjadrení považoval za nedostatočnú a nesprávnu. Súd prvej inštancie mu mal priznať náhradu trov konania vzhľadom na skutočnosť, že žalobca a žalovaný boli čiastočne úspešní. Bol úspešný vo väčšej časti ako žalobca, čo nebolo v rozsudku zohľadnené. Súd správne použil ustanovenie § 255 CSP, ale nesprávne určil pomer úspechu. Pri rozhodovaní o nároku na úroky z omeškania a určení ich výšky vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Podanie žaloby sa nepovažovalo za písomnú výzvu na vrátenie bezdôvodného obohatenia tak, ako to uvádza rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.11.2015 sp.zn. II. ÚS 751/2015. Tvrdenie žalobcu, že nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vznikol žalobcovi odo dňa nasledujúceho po dni podania žaloby neobstojí. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Z odvolania žalobcu a z odvolania žalovaného vyplývalo, že žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu I., III. a IV. výroku a žalovaný v rozsahu II. a IV. výroku. To znamená, že každý z výrokov rozsudku bol napadnutý odvolaním .

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolania boli podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolaní (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 CSP potvrdiť v I: zamietajúcom výroku rozhodnutia a v ostatnej napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie

správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10. Súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na danom určení, pretože žalobca sa nemôže podanou žalobou domáhať určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi Cetelem Slovensko a.s. je bezúročná a bez poplatkov. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre 25Co/394/2016-110 zo dňa 28.06.2017, v ktorom krajský súd vyslovil naliehavosť právneho záujmu na danom určení. Jeho tvrdenie nie je pravdivé, pretože predmetom konania bolo určenie, že revolvingový úver je bezúročný a bez poplatkov. Predmetom konania nebolo určenie, že zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov.

Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 11 upravil podmienky, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a zároveň umožnil, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Toto ustanovenie odkazuje na § 137 ods. c), d) CSP. Dikcia zákona presne vymedzila, čoho sa spotrebiteľ môže podanou žalobou domáhať. Žalobný návrh žalobcu nezodpovedal zneniu zákona, preto súd prvej inštancie žalobu v prvom výroku rozhodnutia správne zamietol a odvolací súd rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

11. V II. III: výroku súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobnému návrhu a žalobu čiastočne zamietol pre premlčanie nároku žalobcu namietané žalovaným. Právny vzťah strán sporu posúdil ako bezdôvodné obohatenie, premlčaciu lehotu posudzoval podľa § 107 ods. 2 OZ. Z obsahu rozhodnutia vyplýva, že aplikoval trojročnú premlčaciu dobu, ktorá je dobou objektívnou a vôbec sa nezaoberal odsekom 1 citovaného ustanovenia upravujúceho subjektívnu premlčaciu dobu. Odvolací súd preto rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Počiatok subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 OZ teda zahŕňa jednotu skutočnej vedomosti oprávneného o existencii bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a o povinnom, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Základným predpokladom behu subjektívnej lehoty je skutočnosť, že na strane povinného bezdôvodné obohatenie skutočne vzniklo. Predpoklad existencie bezdôvodného obohatenia je rozhodný aj pre posúdenie behu objektívnej premlčacej doby, pretože podľa § 107 ods. 2 OZ sa právo na vydanie plnenia bezdôvodného obohatenia najneskôr premlčí za tri roky (t.j. odo dňa, keď k nemu došlo). Poznatkami o bezdôvodnom obohatení sa rozumie poznanie skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, nie znalosť právnej kvalifikácie. Súd prvej inštancie v tejto časti posudzoval premlčanie jednotlivých splátok. Odvolací súd mu dáva do pozornosti rozhodnutie NS SR 4 Cdo 116/2019 zo dňa 31.03.2020, v ktorom najvyšší súd zaujal stanovisko k okamihu začiatku plynutia premlčacej doby pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a dospel k záveru, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu je jednotná, pretože z ustanovenia § 107 ods. 1 OZ pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a o subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Dovolací súd v danom rozhodnutí poukázal na princíp "neznalosť zákona neospravedlňuje" a stotožnil sa so záverom odvolacieho súdu o preplatenej splátke. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na vedomosti dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny.

12. Ako bolo vyššie uvedené, žalobca musí preukázať bezdôvodné obohatenie a kto sa na jeho úkor obohatil. Súd musí skúmať z úradnej povinnosti neprijateľné zmluvné podmienky. Súd prvej inštancie

svoje rozhodnutie založil na absencii náležitosti § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a zmluvy o spotrebiteľskom úvere a revolvingovom úvere vyhodnotil ako zmluvy bezúročné a bez poplatkov. Odvolací súd sa s jeho názorom nestotožnil. Ustanovenie § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Absenciu niektorej z predpísaných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), zákon v § 11 ods. 1 sankcionuje tak, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Ďalej § 11 stanovuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov aj v prípade nedodržania písomnej formy a v prípade nesprávne uvedenej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd výklad súdu prvej inštancie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), nezdiera. Obsahom predmetného ustanovenia nie je rozdeliť splátku na tri samostatné splátky. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nadobudol účinnosť dňa 11.06.2010. Podľa jeho prílohy č. 1 prebral právne záväzné akty Európskej únie, okrem iného Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú.v. EÚ L 133, 22.5.2008). Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: h) výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Odvolací súd vyslovuje záväzný právny názor, že eurokonformnému výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. zodpovedá výklad v tom zmysle, že spojenie „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je potrebné vnímať tak, že sa tým myslí splátka obsahujúca istinu, úroky a poplatky, pri ktorej má byť uvedená výška, dátum a ich počet. Akýkoľvek iný výklad tohto ustanovenia by bol v priamom rozpore so smernicou 2008/48/ES.

Rozsudok súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19. decembra 2014 doručeným súdnemu dvoru 02.02.2015 v súvislosti s konaním Home Credit Slovakia, a.s. proti I. Z jeho bodu 59 vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z 22. februára 2018 pod č.k. 3Cdo/146/2017 vo svojom závere uviedol, že:

Zákonom č. 297/2017 z 12. októbra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písmeno i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „ a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvencia splátok a“. V dôvodnej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery v Rozsudku. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

13. Žalobca namietal nesprávny výpočet RPMN, poplatkov za poistenie, s čím sa súd prvej inštancie vyporiadal v dôvodoch rozhodnutia v bode 18 tak, že na jeho námietky neprihliadal, pretože vychádzal zo znenia zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Tvrdenie žalobcu považoval za neopodstatnené. V čom ho považoval za neopodstatnené, z obsahu rozhodnutia nevyplýva. Neuviedol, či dohodnutú výšku RPMN považoval za správnu a nevyhodnotil ju ani v súvislosti s poplatkom za poistenie a celkovú jej výšku v neprospech spotrebiteľa.

14. Žalovaný namietal priznaný úrok z omeškania, pretože žalobcom nebol vyzvaný na zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie priznal úrok z omeškania od 01.04.2017 zo sumy 878,33 eura a od 27.07.2017 zo sumy 393,80 eura. Podľa čoho stanovil počiatok omeškania nie je možné z obsahu rozhodnutia zistiť. V tejto časti sa odvolací súd stotožnil s názorom žalovaného, že až doručením žaloby bol vyzvaný na zaplatenie bezdôvodného obohatenia.

15. Žalovaný namietal rozhodnutia o trovách konania. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi odvolania, pretože predmetom konania boli samostatné nároky a súd prvej inštancie mal posudzovať samostatne úspech a neúspech v každom samostatnom nároku podľa § 255 ods.1 CSP a nie podľa odseku 2 citovaného ustanovenia.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa bude zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku. Nakoľko v danej veci ide o spotrebiteľský spor, aj bez návrhu vykoná dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Následne vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).